

12. IZDANJE FORUMA GOSPODARSKIH KOMORA JADRANSKO-JONSKOG PODRUČJA

BRINDISI (ITALIJA), 6.-8. LIPNJA 2012.

ZAVRŠNI DOKUMENTI

- ✓ POLJOPRIVREDA
- ✓ OKOLIŠ I RIBOLOV
- ✓ ŽENSKO PODUZETNIŠTVO
- ✓ TRANSPORT
- ✓ TURIZAM

IZVJEŠĆA

- ✓ MEĐUNARODNI SUD JADRANSKO-JONSKOG PODRUČJA
- ✓ RADNA GRUPA ZA UPRAVLJANJE EU PROJEKTIMA

RADNA GRUPA ZA POLJOPRIVREDU ZAVRŠNI DOKUMENT

Brindisi (Italija), 7. lipnja 2012.

Uvod

Predsjednik radne grupe Jago Lasić otvara postupak zahvaljujući se sudionicima i podsjećajući kako je radna grupa na temu poljoprivrede posebice operativna i veliki je broj realiziranih projekata proteklih godina, od njezina osnutka 2004. godine. Forum Gospodarskih komora jadransko-jonskog područja je potvrdio svoj značaj te je događaj je postao međunarodno priznat. Sudjelovanje svih zemalja s Jadransko-jonskog područja potvrđuje jačanje kulturalnih, društvenih i gospodarskih odnosa između dviju obala Jadranskog bazena.

Predsjednik podsjeća kako su neke zemlje jadranskog bazena u predpristupnoj fazi poput Hrvatske, a ostale se pripremaju za skori ulazak u Europsku Zajednicu. Ulazak Hrvatske znači da se i same granice Europske Zajednice pomiču te su na taj način zemlje poput Bosne i Hercegovine i Crne Gore još bliže. Sve susjedne zemlje bi trebale sve više usklađivati vlastite sisteme s normama koje postavlja Europska Zajednica kako bi bili konkurentni na tržištu koje s vremenom postaje sve globalnije.

Referent Gospodarske komore iz Ancone prikazuje aktivnosti izvršene u 2011-oj godini, a koje su se utanačile prilikom posljednjeg Forumu koji se održao u Budvi (Crna Gora), u svibnju 2011. Aktivnosti Radne grupe su se u ovom periodu usmjerile na organizaciju stručnih tečajeva za kušaće maslinovog ulja na različitim razinama: točnije zaključile su se sjednice o certificiranju (tečaj II° razina) i ukupno se obučilo preko 100 stručnih degustatora ulja. Također, s uspjehom je realizirano međunarodno natjecanje u ulju "L'Oro dei due mari": preko 500 tvrtki sudionica s cijelog Jadransko-jonskog područja, mnogo je tvrtki nagrađeno u različitim kategorijama ulja, izvršni rezultati kako za regiju Marche tako i za Pugliu, dobro su predstavljeni i Hrvatska i Slovenija. Projekt je bio iznimno zanimljiv i ocjenjivački sud koji je dodjeljivao nagrade za ulja je bio sastavljen od degustatora koji su izvršili obuku putem tečajeva u okviru Radnog stola za poljoprivredu: kao dokaz uspješne suradnje i konkretne mogućnosti date tim stručnim figurama da rade u međunarodnom kontekstu. Sada treba odlučiti mjesto na kojem će se izvršiti službena dodjela u sklopu manifestacije koja će biti od velike važnosti.

Predsjednik prepušta riječ sudionicima Radne grupe.

Strateške linije

Rasprava Radne grupe, na samom početku se fokusira na osnivanje Jadransko-jonske makroregije te na posljedice i mogućnosti za poljoprivredno-prehrambeni sektor. Velike su mogućnosti za suradnju između različitih zemalja čak i onih koje nisu dio EU, gledajući na makroregiju bez zemljopisnih ili političkih granica koja je temelji na konceptu međusobne kohezije i potencijala pojedine regije : " od Europe Nacija do Europe naroda". Makroregiju, također, treba promatrati kao dodatni instrument kako bi se poduprla politika pripajanja nekih zemalja koje su u ovom trenutku izvan EU i kao takav predstavlja veliku priliku.

Rasprava se nastavlja na temu nove faze poljoprivredne politike Europske Unije koja je uvelike koncentrirana (II stup) na suradnju koja se temelji na inovativnim projektima između više aktera i na realizaciji specifičnih fokusa poput proizvodnih procesa u lancu.

3 su RAZINE PROGRAMIRANJA:

- 1) Na europskom nivou definiranje "Common Strategic Framework" koja je zajednička politici pripajanja, ruralnog razvoja i ribolova;
- 2) Na razini države isti pristup putem izrade Ugovora o Programu;
- 3) Mogućnost izrade "Nacionalnog Strateškog Okvira" za ruralni razvoj te time Programi ruralnog razvoja na razini država i regija.

Iznimno je zanimljiva mogućnost koju su iskazali određeni sudionici Radne grupe, a odnosi se na proširenje tematika i u sektoru uzgoja životinja u kojem je zaposleno više od milijun ljudi. Standardi kvalitete su iznimno visoki i vrsta goveda iz regije Piemonte i regije Marche su primile veliki broj međunarodnih priznanja. Aktualna politika se temelji na održavanju tih standarda i putem stručnih udruga koje pružaju tehničku podršku uzgajivačima. Izbor grla ovaca i koza je cilj visokog prioriteta i reproduktivni menadžment za zaštitu pojedinih vrsta rezultira kao osnovni instrument za proizvodnju mesa i mlijeka visoke kvalitete. Konkretno, potrebno je pokrenuti projekte koji su usmjereni na zaštitu okoliša i poticaj visokokvalitetne proizvodnje na način da se očuva znanje i poznavanje koje se prenose s generacije na generaciju u poljoprivrednom sektoru. Istraživanje i razvoj su neophodni za zaštitu zdravlja i sigurnosti prehrambenih proizvoda te prihvaćeni kao uvjet za europsku potporu. Očuvanje i genetsko poboljšanje zaštićenih vrsta ide ka povećanju mjera za utvrđivanje porijekla proizvoda i certificiranje istog. Riječ je o najvećoj dodanoj vrijednosti koja se može postići, a neophodna je kako bi se postigla konkurentnost na tržištu koje dobiva sve veću globalnu dimenziju. Krećući od drugih sektora poput vinskog trebaju se podržati i zaštititi biološke raznolikosti kako bi se očuvao teritorij i njegove vrijednosti: poštivanje biološke raznolikosti donosi prihod šireći proizvodne lance i tržišta: današnja tržišta zahtijevaju ne samo proizvode već i iskustvo, tipični proizvod koje je sve više odraz teritorija, pokretač ne komercijalne naravi već pokretač senzacija.

Zaključci (zajedničke aktivnosti)

Nakon duge rasprave, koja je karakterizirala ovu Radnu Grupu, sudionici su dogovorili opće smjernice mogućih budućih aktivnosti. Te aktivnosti vode ka zajedničkoj teritorijalnoj suradnji dviju jadransko-jonskih obala i za cilj imaju poduprijeti poljoprivredu baziranu na visoko kvalitetnoj proizvodnji imajući na umu osnivanje Jadransko-jonske makroregije.

Visoki proizvodni standard uz sigurnost namirnica i zaštitu zdravlja čine se, naime, temeljni elementi na kojima se bazira rast poljoprivrednog sektora, a kako bi bili konkurentni na rastućem globalnom tržištu.

Predložene su sljedeće aktivnosti:

Opis aktivnosti

1) Tečajevi za profesionalne kušaće ulja koji se šire i na proizvode poput vina, salame i sira kako bi se osposobili stručnjaci za rad u turističkom sektoru i u proizvodnji; Realiziraju se i u novim proizvodnim područjima, kao što je jug Hrvatske: Dubrovnik i Crna Gora za maslinovo ulje i Bosna i Hercegovina za vino)

Ciljevi:

- Obuka stručnjaka koji rade u sektoru za maslinarstvo kao i ostale grupe stručnjaka javno priznatih kušaća;
- Poticanje oblika suradnje radi širenja svijesti kulture potrošnje ulja;
- Sudjelovanje i vrednovanje maslinarskog bogatstva i djelatnika u proizvodnji dviju obala Jadrana;

2) Proširenje inicijative "Pane Nostrum" (usmjerena na vrednovanje kruha i tipičnih proizvoda), u zemljama članicama Foruma Gospodarskih komora Jadransko-jonskog područja. Inicijativa je usmjerena na promociju umjetnosti pravljenja kruha na cijelom području jadranskog bazena, slijedeći put koji je započeo 2011 godine. Sljedeće će se izdanje održati sredinom rujna 2012 u Senigalliji (Ancona):

Ciljevi:

- Razmjena iskustava i znanja (know how) između institucija, poduzetnika, proizvođača i djelatnika zainteresiranih za poljoprivredno-prehrambeni sektor.

3) Organizacija inicijativa za degustaciju i u sklopu sajмова tipičnih proizvoda u okviru godišnjih sastanaka Foruma: Zemlje koje ugošćuju mogu organizirati kulturne razmjene između zemalja sudionica na način da se obogati degustacija sa različitim proizvodima glede razmjene u kojoj sektorski stručnjaci, degustatori sommelier razmjenjuju svoja iskustva i know how.

Ciljevi:

- Usredotočiti se na međunarodnu dimenziju kulturnih, poduzetničkih i institucionalnih veza između zemalja članica Foruma;
- Razmjena iskustava i znanja (know how) između institucija, poduzetnika, proizvođača i djelatnika zainteresiranih za poljoprivredno-prehrambeni sektor.

4) Fokusiranje na Zajedničku poljoprivrednu Politiku: još jednom se potvrđuje važnost ažuriranja politike potpore poljoprivrednom sektoru. Tijekom godišnjih susreta FORUM-a predlaže se realizacija ažuriranja od strane predstavnika akademskih ustanova i istraživačkih instituta koji sudjeluju u Radnoj grupi.

Ciljevi:

- Stvoriti mrežu subjekata koji su u mogućnosti predložiti inicijative i projekte;
- Pronaći sredstva za financiranje projekata za prekograničnu suradnju.

5) Proširenje tematike Radne grupe na sektor uzgoja životinja: genetsko poboljšanje, porijeklo proizvoda u odnosu na zdravlje:

Ciljevi:

- Razmjena iskustava i znanja (know how) između institucija, poduzetnika, proizvođača i djelatnika zainteresiranih za poljoprivredno-prehrambeni sektor.
- Stvoriti mrežu subjekata koji su u mogućnosti predložiti inicijative i projekte;

Obzirom na gore navedene planirane aktivnosti kreirat će se prikladna mreža partnerstva na teritorijalnom nivou koja će se financirati kroz posebne fondove.

Sudionici Radne grupe su iskazali veliki interes i spremnost za provedbu aktivnosti usmjerenih na postizanje navedenih ciljeva.

RADNA GRUPA ZA RIBARSTVO I OKOLIŠ ZAVRŠNI DOKUMENT

Brindisi (Italija), 7. lipnja 2012.

Uvod

Radna grupa za ribarstvo i okoliš pristupila je temi: "odgovorno ribarstvo i poštivanje okoliša: odgovorni izbori za održivu Jadransko-jonsku makroregiju".

Aktivnosti ove radne grupe započele su ažuriranjem vezanim za novu reformu zajedničke politike o ribarstvu (PCP) za period 2014 – 2020. Ribarska politika EU osjetila je potrebu za reformom zbog činjenice da ribarski brodovi love veće količine ribe koje se ne mogu nadomjestiti u sigurnosnim uvjetima za njihovo razmnožavanje, na taj se način iscrpljuju pojedine vrste riba te se tako ugrožava morski eko sustav.

Osnovne mjere odnose se na sljedeće točke:

- zabrana odbacivanja ulovljene ribe;
- maksimalni održivi učinak;
- regionalizacija;
- društvena dimenzija;
- prenosive koncesije za ribolov;

O prijedlozima reforme će se raspravljati tijekom 2012-e godine u sklopu Europskog Parlamenta i Vijeća. Nova Europska politika ribarstva će stupiti na snagu 2013-e godine.

Rasparava i prijedlozi radne grupe

Radna grupa predlaže sljedeće:

- s obzirom na znatan porast vrsta uljeza u Mediteranu i posebice u Jadranskom moru, koje dovode do promjena kod autohtonih vrsta te također kod postojeće biološke raznolikosti, predlaže se uska suradnja s institutima za istraživanja i zaposlenima u ribarstvu s ciljem da se prepoznaju gore navedene vrste i na taj način podupru potrebne studije kako bi se riblje populacije zaštitile koliko je god to moguće. Takva intervencija omogućila bi ne samo zaštitu vrste već i puno bolju kvalitetu i količinu ulovljene ribe. Prijedlog se tako pretvara u definiranje brošure putem koje se mogu prepoznati riblje vrste te se tako omogućuje i zaposlenima u ribarstvu njihovo lakše identificiranje;
- učinkovitiji monitoring područja razmnožavanja ribe (*nursery*) s ciljem promoviranja njihove zaštite kroz zaštićena morska područja;
- s obzirom na brojne ideje i prijedloge koji se redovito javljaju u okvirima radnog stola za ribarstvo/okoliš jasno je vidljiva potreba za kreiranjem radnih grupa koje će biti sastavljene od predstavnika sektora ribarstva iz svih Regija koje se nalaze na Jadranskom i Jonskom moru. Te grupe omogućit će direktan susret između djelatnika u ribarstvu (ribari, poduzetnici, istraživači itd.) kako bi definirali zajedničke strategije te na taj način pospiješili oblike zajedničkog upravljanja održivog ribarstva. Ovaj prijedlog treba kontekstualizirati kroz intervenciju koju će financirati Europska Zajednica. Stol dogovara da intervencije koje su prepoznate od strane gore navedenih grupa moraju pronaći učinkovitu ravnotežu između stvarnih potreba djelatnika u ribarstvu u okviru područja kojem pripadaju u odnosu na njihove društveno-gospodarske karakteristike i smjernice koje nameće Europska Zajednica;
- nove mjere u sklopu nove Europske Ribarske Politike trenutno izazivaju zabrinutost kod djelatnika u sektoru, toliko da se predlaže da se istima omogući aktivnija uloga putem stvaranja Organa za Upravljanje na Jadranskoj koji može predstavljati njihove potrebe Europskoj Zajednici pri definiranju budućih strateških smjernica;
- u recima Leipziške povelje i u sporazumu Gradonačelnika za održive gradove u Europi, predlaže se usvajanje kriterija i pravila koji su sadržani u povelji, za razumijevanje među Institucijama, Gospodarskim komorama, sindikatima, stručnim udrugama s Jadranskog i Jonskog područja u ime održivosti koja vezuje

kvalitetno ribarstvo, turizam i vrednovanje mediteranske dijeta i šireći iste operativno na teritoriju unutar kratkog proizvodnog lanca koji se realizira unutar zaštićenih područja na samom Jadranu;

- profitabilnost ribarskih tvrtki vezana je za smanjenje troškova upravljanja koji su većim dijelom određeni prevelikom potrošnjom goriva koju te iste tvrtke imaju. Smanjenje potrošnje goriva je, dakle, ključni faktor za održivost ribarske djelatnosti. Utoliko, potreban je, metodološki pristup koji bi omogućio brzo i efikasno prepoznavanje aktivnosti u svrhu smanjenja potrošnje goriva. Istraživanja u ovom okviru su već pokrenula veliki broj eksperimenata i primjene tehnoloških inovacija s ciljem smanjenja potrošnje goriva (npr. CNR – ISMAR Ancona). Predlaže se razvoj i širenje takvih tehnika među ribarskim brodovima;
- u okviru stola pojavio se i zahtjev svim sudionicima od strane Gospodarske komore iz Pescare za suradnju na sveučilišnom post diplomskom studiju na temu morsko gospodarstvo kojeg promiče i sama Gospodarska komora s ciljem da isti dobije međunarodnu dimenziju;
- s obzirom na pozitivno iskustvo proizašlo iz suradnje između Gospodarske komore i Grada Rijeke naglašena je potreba za većim brojem susreta između Foruma Gradova i Gospodarskih komora s ciljem poboljšanja razmjene informacija i prepoznavanja zajedničkih aktivnosti;
- naposljetku, predlaže se kreiranje dokumenta koji bi izvijestio o glavnim strateškim linijama koje su izložene od strane stola za okoliš počevši od prvih izdanja pa sve do danas. Navedeni dokument predstavlja korisni instrument čiji je cilj pokazati sve aktivnosti stola za okoliš u okviru susreta s Europskom Zajednicom.

INDEKS

RADNA GRUPA ZA ŽENSKO PODUZETNIŠTVO ZAVRŠNI DOKUMENT

Brindisi (Italija), 7. lipnja 2012.

Uvod

Radna grupa za žensko poduzetništvo, na čelu s gđom Jadrankom Radovanić, okupila se u četvrtak 7. lipnja u Brindisiju (Italija), povodom XII Foruma Jadransko-jonskih gospodarskih komora. Na susretu je sudjelovalo preko 60 sudionika predstavnika Gospodarskih komora, institucija i udruga žena svih zemalja s Jadransko-jonskog područja.

Predsjednica Radovanić je otvorila sjednicu ilustrirajući obavljeni rad u dvanaest godina postojanja Radne grupe za žensko poduzetništvo govoreći o glavnim realiziranim inicijativama među kojima i o "Natječaju za dodjelu nagrada inovativnim ženskim poduzetnicama s Jadransko-jonskog područja" na kojem su nagrađene tri najuspješnije ženske tvrtke te je dodijelila posebne četiri nagrade ženskim tvrtkama koje su zaslužne za originalnost pri obavljanju djelatnosti, za vrednovanje ljudskih resursa i za korištenje dobre prakse politike okoliša.

Dodijela nagrada se odvijala za vrijeme prethodnog izdanja Foruma Jadransko-jonskog područja, u svibnju 2011 u Crnoj Gori (Budva).

Ove godine Radna grupa je raspravljala o slijedećim temama:

"Ravnoteža u predstavljanju spolova: potreba za promicanjem ravnopravnosti spolova u institucijama, gospodarstvu i politici. Razmjena iskustava".

Ravnopravnost spolova u institucijama, u gospodarstvu i politici ostaje još uvijek veliki izazov kako za sve zemlje članice EU tako i za one koje to nisu.

Žene, njihove vještine i ženska poduzetništva su još uvijek neiskorišteni potencijal kada se govori o njihovom doprinosu za održivi razvoj.

Osvijestiti žene da preuzmu ulogu leadershipa je od velike važnosti za gospodarski razvoj i ne samo za to.

Naime, omogućuje poboljšanje performansi u tvrtci i kvalitete pri procesu donošenja odluka, governance i etike.

Stakleni strop koji spriječava žene u preuzimanju vodeće uloge često ih obeshrabruje kako bi realizirale u potpunosti svoje potencijale i stručnosti.

U tu svrhu, Europska Komisija je putem strategije "Europa 2020" (*Strategija za inteligentni, održivi i uključivi rast, Bruxelles 3.3.2010 COM (2010) 2020*) uz više zemalja članica potvrdila kako se jedan od najboljih načina za poboljšanje konkurentnosti Europe nalazi upravo u većoj ravnoteži kada je riječ o ženama koje imaju vodeće uloge, jer upravo to doprinosi većoj produktivnosti u poslu, inovativnijem ambijentu i općenito poboljšanju performansi u tvrtkama.

Proučavanje inicijativa koje su usmjerene ka poboljšanju ravnopravnosti spolova u procesima donošenja odluka, monitoring napretka prema cilju koji podrazumijeva 40% članova istog spola u odborima i u stručnim komisijama koje su osnovane od strane Komisije te podržavanje promidžbe većeg sudjelovanja žena na izborima za Europski Parlament, i kao kandidatkinje, su prioriteti koje je komisija postavila za cilj do 2020.

U strategiji, Europska Komisija i zemlje članice su još jednom ukazali na potrebu ubrzanja procesa predstavnništva žena u vođenju tvrtki s nizom inicijativa bilo dobrovoljnih ili ne, kodeksi ponašanja, obuka, programi mentorstva i mreže, baze podataka, podizanje svijesti u korist društvenih strana i tvrtki preko promocije ženskog poduzetništva.

Strateške smjernice

Jadransko-jonsko područje je raskrižje kulturnih, prirodnih i ljudskih bogatstava, poduzetničkih iskustava i formacijskih procesa koje je neophodno dijeliti kako bi se išlo ka zajedničkom budućem razvoju. Potrebno je osmisliti i konsolidirati nove scenarije gospodarske suradnje i konsolidacije trgovinskih i institucionalnih odnosa između država i susjednih zajednica, ne samo geografski, već povezane istim potrebama za rastom, kulturnim znanjima i ne samo. Kao što je potvrdila Predsjednica Odbora za Promicanje Ženskog Poduzetništva, Gospodarske Komore iz Brindisija, Maria Concetta Malorzo, koja je intervenirala na radnoj grupi.

Kontekst globalnog gospodarskog okruženja zahtijeva rad kroz učinkovite sinergije, što čini neophodnim jačanje znanja u proizvodnim granama i pokretanje mehanizma mreže na nekoliko razina, uključujući sve aktere teritorija.

Stvaranje mreža znanja i poznavanja kao odlučujućeg faktora rasta i razvoja uspješnog, vještog i čvrstog teritorijalnog sustava je snažno naglašena od strane svih sudionica Radne grupe.

Osim toga, sve su se izlagateljice složile oko promicanja konkretnih mjera kako bi bile eliminirane sve prepreke koje ometaju ravnopravno predstavljanje spolova bilo na institucionalnoj ili na gospodarskoj razini, a u sklopu civilnog društva.

Tijekom susreta Predsjednica Radovanić dala je riječ predstavnicama ženskih udruga Hrvatske (KRUG), Albanije (SHGPAZ), Srbije i Odborima za Promicanje Ženskog Poduzetništva talijanskih Gospodarskih Komora (Ancona, Foggia, Taranto, Brindisi, Ravenna) i ženskim udrugama iz regije Puglia, koje su ilustrirale ekonomsko-statističke podatke ženskih tvrtki i izvjestile o inicijativama i realiziranim projektima upravo na području emancipacije i priznavanja zasluga prema kriteriju sustava za pristupanje poslovnom svijetu žena i upravnim odborima javno-privatnih društava te također i vijećima komora i javnim ustanovama.

Sudionice su istaknule kako unatoč nastavku snažne krize koja je zahvatila sve zemlje Jadransko-jonskog područja, izražena dinamičnost unutar ženskog poduzetništva je još jedan dokaz da je sposobna podržati rast sukladno s poštovanjem i zaštitom okoliša.

Sudionice su također naglasile kako tamo gdje postoji snažno predstavništvo žena je jednostavnije i savladavanje razlika između muškaraca i žena.

Od velikog su značaja bila iskustva koja su podijelile ženske udruge s područja regije Puglia koje su svojim izborima i strategijama uspijele utjecati na ravnotežu spolova općenito.

Ilustrirano je mnogo izazova i mogućnosti koje buduća makroregija može ponuditi i ženskim poduzetništvima pospješujući na taj način strategiju teritorijalne kohezije i razmjenu iskustava o projektima iz europskog programa 2014-2020.

Naposljetku po zaključivanju susreta predsjednica Odbora za Promicanje Ženskog Poduzetništva iz Gospodarske komore u Brindisi predstavila je knjigu pod nazivom "ŽENA FAKTOR: priče poduzetnica s područja Brindisijsa" posvećena Melissi Bassi: u knjizi je sabrano 20 priča žena lokalnih poduzetnica.

Nit poveznica koja spaja ljudske i profesionalne događaje u knjizi je nažalost poteškoća na koju žene nailaze prilikom osnivanja tvrtke i dobijanja kredibiliteta: kao da talent, zalaganje, sposobnost i vještina žene nisu nikad dovoljni kako bi se ista natjecala za ravnopravnost.

Izraz "faktor", iz naslova knjige, je rezultat zajedničkog "slogana" iz jednog gospodarskog istraživanja kojeg je izradila Gospodarska komora iz Ravenne, a nosi naslov "Faktor D" te je osmišljen na način da se izmjeri kako i u kojoj mjeri prisutnost i vještine žena utječu na ekonomske performanse tvrtke i ujedno doprinose gospodarskom razvoju teritorija; istraživanje je predstavljeno na radnom stolu Glavne Tajnice Gospodarske komore iz Ravenne Paole Morigi.

Istraživanje je napravljeno uzevši u obzir 120 tvrtki (60 ženskih tvrtki, 60 ostalih) iz provincije kroz analizu bilance i strukturirane intervjuje. Rezultat: ženska poduzetništva pokazuju bolje performanse.

Zaključci

Sve je veća potreba za umrežavanjem ženskih poduzetništva kako bi žene predstavljale, kako je i rečeno više puta za vrijeme trajanja susreta, "FAKTOR" (uporaba riječi faktor se u talijanskom jeziku uvriježila 1200. i preuzima značenje "upravitelj poljoprivrednog društva, farme. Faktor je u širem smislu povezan s proizvodom, s onim što se proizvodi i kada se faktor povezuje s aktivnošću jedne žene, njegov utjecaj na sami proizvod dobiva dodatno obilježje jedinstvenosti i kreativnosti, karakterističan element, jer je taj proizvod stvorila žena; kao što je potvrdila Predsjednica Odbora Ženskog Poduzetništva Gospodarske Komore iz Brindisijsa)

Potom je potrebno stvoriti sinergiju na nekoliko razina: jedino na ovaj način žena više neće predstavljati marginalni subjekt, već resurs.

Dogovorene aktivnosti

- 1) VII Kongres ženskih poduzetnica s Jadransko-jonskog područja će se održati u Albaniji sljedeće jeseni;
- 2) Predložene tematike: ukupna bilanca; ažuriranje mape ženskih poduzetništva s Jadransko-jonskog područja; razvijanje i/ili jačanje odnosa između Stručnih Udruga i Odbora za Promidžbu ženskog poduzetništva/Ženskih udruga za stvaranje mreže znanja i iskustava;
- 3) Promidžba i širenje kako bi se prikupilo što više pristupnica za Kartu Vrijednosti Ženskih Poduzetništva i njezino ažuriranje u odijeljku koji je posvećen internet stranici Radne Grupe za Žensko Poduzetništvo www.womeninbusiness.forum.gov.it
- 4) Suradnja sa strukovnom Komisijom za Ravnopravnost spolova kako bi se ponudila pomoć ženskim poduzetništvima s jadransko-jonskog područja u fazi start up;
- 5) Svaka je zemlja dužna Tajništvu Stola putem vlastite koordinatorice izdvojiti najbolje žensko poduzetništvo kako bi se stvorila mreža izvrsnosti u okviru Jadransko-jonskog područja za razmjenu poznanstava i kompetencija, poput best practices i mentor.

RADNA GRUPA ZA TRANSPORT ZAVRŠNI DOKUMENT

Brindisi (Italija), 7. lipnja 2012.

Ovogodišnja radna grupa na temu transporta, imala je zapažen uspjeh što se tiče posjećenosti, ali isto tako i kvalitete te broja izlaganja. Ova godina je karakteristična, kao što je već poznato po gospodarskoj i financijskoj krizi, koja je izravno utjecala i na mnoge zemlje članice Foruma Jadranskog područja.

U nastavku su ukratko spomenute neke zanimljive točke proizašle iz rada radne grupe:

- 1) Kvaliteta infrastrukture je važna i neophodna za sam prijevoz, ali i općenito za razvoj teritorija. Infrastrukture podižu nivo transporta, stvaraju nova radna mjesta, dodaju vrijednost i stoga je sastavni dio alata politike razvoja teritorija.
- 2) Važno je naglasiti da pravilan razvoj prometnog sustava danas prolazi kroz učinkovitu integraciju među infrastrukturnama koje obuhvaćaju sve vrste prijevoza: avion, automobil, vlak, željeznicu.
- 3) S ove točke gledišta ključna je uloga intermodalnih platformi, prvenstveno kao točke međusobne povezanosti između cestovnog i željezničkog prometa i u okviru održivog razvoja, prema zahtjevu Europske Unije. I ne samo to: potrebno je uz intermodalni transportni sustav ojačati i logistiku, jer je upravo ona pravi pokretač razvoja zapošljavanja i glavni izvor prihoda.
- 4) U pogledu luka naglašena je potreba da one pripadajuće bazenu ostvare kvalitativni skok u obliku inovativnih usluga za smještaj nove generacije brodova, te da iskoriste mogućnosti koje pružaju tržišta u ekspanziji, kao što su Daleki Istok i Rusija.
- 5) Posebnu pozornost treba posvetiti sustavima informacijske i komunikacijske tehnologije s posebnim osvrtom na sve instrumente koji omogućuju pojednostavljenje carinskih i birokratskih aktivnosti u cjelosti, u skladu s europskim direktivama priložene u pristupu Single Window.
- 6) Najinovativniji pristup našem infrastrukturnom i transportnom sustavu je od temeljne važnosti kao pravi odgovor, u odnosu na aktualnu dinamiku prometa bazena:
 - Isključivo segment krstarenja i dalje bilježi sustavni i uvjerljivi rast (+600 % u zadnjih 10 godina). S druge strane, u putničkom prometu pak, bilježi se pad na grčkom tržištu (-17% putnika na Jadransko-jonskom području u zadnje četiri godine i -28% kamiona), a samo je djelomično ublažen snažnim rastom kojeg bilježi Hrvatska (+26% putnika od 2008) i stabilnošću albanskog tržišta. Pojednostavljenje procedura i informatizacija administracije može biti korisna za olakšavanje razvoja prometa *short sea shipping*.
 - Dobar rast kontejnerskog prometa (+15%), snažno pokreću luke kao što su Koper i Trst, koje su na razvoju novih intermodalnih usluga, prema Srednjoistočnoj Europi razvile svoj trenutni uspjeh, dok iste još uvijek nedostaju u mnogim lukama Jadransko-jonskog bazena.

Zaključci (dogovorene aktivnosti)

Na svjetskom nivou tržište kontejnera je u snažnoj ekspanziji i može predstavljati značajnu razvojnu mogućnost čak i za naše luke; ako će osiguravati kvalitetnu međusobno povezanu infrastrukturu; tereta, logističkih usluga i sveobuhvatne mreže prijevoza.

"Short Sea Shipping" promet na Jadranu ostaje temeljni element u komunikaciji između zemalja Unije, posebice između Grčke i zemalja srednje i sjeverne Europe, što na znatan način doprinosi integraciji ljudi i dobara.

Talijanske luke na Jadranskom moru predstavljaju prave ulazne luke zemljama koje graniče s Unijom. Razvoj prometa s Hrvatskom, Albanijom i Crnom Gorom gdje su vodeće luke one s južnog dijela (Ancona, Bari, Brindisi) i konsolidacija prometa s Turskom od Trsta, pokazuju rastuću ulogu ovih luka u stabilizaciji gospodarskih odnosa sa susjednim zemljama.

U tom smislu, Jadransko Baltički koridor treba proširiti na cijelu jadransku željeznicu, koja je ujedno i jedina mreža velikih kapaciteta za povezanost sjevera i juga Italije i esencijalni instrument za poticanje intermodaliteta željezničko-pomorskog prometa u središtu politike održivog rasta Europske Unije.

Trenutno Koridor dolazi do Ravenne i ovih dana je na razmatranju mogućnost njegova proširenja do luka Puglie. Tokom sljedeće jeseni Europsko vijeće utvrditi će konačnu definiciju novih mreža transporta, slijedom čega je potrebno djelovanje teritorijalnih instanci koje gledaju na srednji i južni Jadran kako bi zadovoljile uvjete ulaska u iste.

S ove točke gledišta, od Europske Unije se zahtijeva veća transparentnost prilikom definiranja kriterija temeljem kojih su definirani infrastrukturni prioriteti kao i veća osjetljivost pri procjeni potreba izraženih od strane teritorija koja su danas na periferiji Europe, poput područja koje gleda na Mediteran, putem socijalne kohezije koju i sama EU stavlja u središte svog sustava vrijednosti.

RADNA GRUPA ZA TURIZAM ZAVRŠNI DOKUMENT

Brindisi (Italija), 7. lipnja 2012.

Uvod

Stupanjem na snagu Lisabonskog ugovora, Europska komisija izradila je Priopćenje br. 352 od 30.6.2010: *"Europa, prva svjetska turistička destinacija – novi politički okvir europskog turizma"*. Prema mišljenju Europske komisije treba poticati koordinirani pristup inicijativama na temu turizma, definiranjem i provedbom okvira djelovanja, sastavljenog od 21 specifične smjernice, u cilju jačanja konkurentnosti kao i njegove sposobnosti za održivi rast.

Među mjerama za razvoj održivog, odgovornog i kvalitetnog turizma, Europska komisija identificira akciju 16 *"Predlaganje strategije održivog obalnog i morskog turizma"* u odnosu na koju poziva sve stakeholders da djeluju u svrhu razvoja integrirane pomorske politike.

U konceptu održivog rasta oceana, mora i obala ("Blue Growth"), obalni i morski turizam preuzimaju važnu ulogu u pogledu pripreme predstojećeg Priopćenja Europske komisije na temu *"Izazovi i mogućnosti obalnog i turističkog sektora u EU"*, za koje je Opća uprava za pomorstvo pokrenula posebne konzultacije koje će ostati otvorene do 09. Srpnja, 2012.

Slijedom stečenog iskustva s markom Adrion, pokrenute su jake suradnje s drugim europskim mrežama, Radna grupa može djelovati i planirati buduće aktivnosti u skladu s Priopćenjem br. 352 od 30.6.2010. s posebnim osvrtom na strategiju poticanja razvoja obalnog i morskog turizma, vrednujući pritom i kulturnu baštinu Jadransko-jonske Makroregije.

Do sada provedene aktivnosti

Aktivnosti realizirane do danas, mogu se svesti na sljedeće tematike:

1. Adrion priznat kao dobar primjer europske politike turizma: institucionalne misije i aktivnosti
2. Projektiranje
3. Nove suradnje s međunarodnim mrežama
4. Promotivne aktivnosti

Glavne aktivnosti realizirane unutar svake teme, su niže navedene.

Tema 1 – Adrion priznat kao dobar primjer europske politike turizma: institucionalne misije i aktivnosti

Susret sa cijenjenim potpredsjednikom Europske komisije, Antonio Tajani (Milano, 15.-16. veljače, 2012.)

Prilikom BIT-a, Međunarodnog Sajma Turizma, delegacija Gospodarske komore iz Ancone, koja je ujedno i predstavnik Radne grupe za Turizam, sudjelovala je na sastanku koji uključivao intervju s potpredsjednikom Europske komisije Antoniom Tajaniem, koji je u četvrtak 16. veljače, na štandu Predstavništva Europske komisije u Italiji, ponudio vrijedne informacije o europskoj politici za turizam, kojima se potvrđuje da će EU ojačati interes prema tom sektoru osiguravajući dodatna sredstva u predstojećem programskom periodu 2014/2020. Među prioritetima europske politike turizma ulazi i stvaranje programa "Europske Kulturne Rute", izrađenog 1987. godine, koji Vijeće Europe promiče, a s ciljem osmišljavanja prekograničnih kulturnih ruta kao pokretača kulturnog i turističkog razvoja uključenih područja.

Sudjelovanje na BIT-u omogućilo je intervenciju na konferenciji za novinare Regije Marche, pomoću koje se promovao brand Ospitalità Italiana, u isto vrijeme, delegacija je imala priliku promicati, također i putem desk-a

realiziranog baš u tu svrhu i stavljenog na raspolaganje na štandu Hrvatske, logo Adrion, "brand kišobran" koji pospiješuje stvaranje integriranih turističkih paketa na Jadransko-jonskom području.

Sastanak sa Europskom komisijom – Opća uprava Tvrtki i Industrije – Jedinica Turizam, Francesca Tudini (Bruxelles, 2. Ožujka, 2012.)

Sastanak je poslužio kao izvrsna prilika kako bi se dobila ažuriranja u okviru osvrta na europsku politiku turizma i o napretku akcijskog plana od strane Europske komisije, s posebnim osvrtom na 4 smjernice, specificirane u nastavku: 1. Konkurentnost; 2. Razvoj održivog, odgovornog i kvalitetnog turizma; 3. Europska Unija kao jedina turistička destinacija; 4. Financijska sredstva od strane EU za razvoj turizma. Iz susreta je proizašla bit programa Europske Kulturne Rute i natječaj za financiranje, primjena ovog modela pokazatelja razvijenog od strane mreže NecsTour namijenjenog za mjerenje održivosti turističkih destinacija, Europska povelja odgovornog turizma i Europski brend za kvalitetu, čiji je zaštitni znak "Ospitalita Italiana", koji promiče Isnart, zastupana po cijenjenom Potpredsjedniku Europske Komisije Antoniju Tajaniu, je izvrstan model.

Aktivnosti poduzete do danas su omogućile priznavanje Adriona kao dobre prakse na europskom nivou:

- ✓ Adrion prepoznata dobra praksa na Regionalnoj Konferenciji "Politika Brandiranja" u organizaciji NecsTour (Bruxelles, 9. svibnja, 2012.)
- ✓ Adrion prepoznata dobra praksa na Europskim Konzultacijama Europske Komisije – Opća uprava za pomorstvo i ribarstvo: "*Izazovi i mogućnosti priobalnog i morskog sektora u Europi*" (točka 3.3 Konzultacija)

Predložena je kandidatura Adrion za dodjelu nagrade mreže "Skupština Parlamenta Mediterana – SPM".

Tema 2 - Projektiranje

Forum trenutno, preko radne grupe Turizam, sudjeluje u različitim projektnim aktivnostima, detalji u nastavku..

Projekti pod upravljanjem (br. 2) odnosno:

1. *Turistički sektor: suradnja između Emilia Romagna i Marche, sa Albanijom, Hrvatskom i Crnom Gorom*, projektom upravlja Promec (posebna agencija Gospodarske Komore Modene) kao nositelj projekta, prema Zakonu br. 84/01 (tzv. "Legge Balcani"). Projekt ima za cilj poticati razmjenu najboljih praksi za stvaranje staze izvrsnosti usmjerene na poticanje rasta turizma u vrijeme postsezone.
2. *Tech-Tour: Tehnologija i Turizam: proširena stvarnost za promicanje Rimskih i Bizantskih itinerara*, nositelj projekt Europortello Veneto, kao voditelj projekta, u sklopu programa CIP kojim izravno upravlja Europska Komisija – Opća uprava za poduzetništvo. Cilj projekta je ostvariti mapiranje dvaju kulturnih putova koji povezuju Veneciju-Akvileju i Hrvatsku do Slovenije kroz Rimsku i Bizantsku povijesno-kulturnu baštinu koristeći pritom inovativne tehnologije.

Projekti na ocjenjivanju (br. 4), odnosno:

1. *BRAND – Business Relations for Adriatic koiné as a New Touristic Destination* (Program IPA CBC): cilj je promicanje Jadransko-jonskog turističkog područja kao jedinstvene destinacije naglašavajući zajedničku jadransku povijesno-kulturnu baštinu;
2. *Odysea Tour u Med* (ENPI CBC): predstavljen od strane Ministarstva Turizma Tunisa, cilj je stvaranje mreže lučkih gradova Europsko-mediteranskog područja za razvoj zajedničke povijesne, kulturne, turističke, pomorske i društveno-gospodarske baštine;
3. *Econautic u Med* (ENPI CBC): predstavljen od strane Ministarstva turizma Regije Anadaluzija, cilj kojeg je povećati pomorsku industriju Sredozemnog bazena;
4. *Inovativne vještine i sposobnosti za poduzetnike u svrhu promicanja novog održivog turizma na Jadransko-jonskom području*. Projekt je predstavio Forum kao lead partner unutar Natječaja IAI – Regionalna suradnja, s ciljem stvaranja online portala (veletrgovina) za promociju turističkih paketa karakteriziranih socijalno-ekološkim pristupom održivom turizmu. Za ovu djelatnost mikro-marketinga projekt uključuje podizanje svijesti o lokalnim jedinicama javne uprave o važnosti turističkih makro-marketinga aktivnosti usmjerenih na ideju Jadrana kao jedinstvenog turističkog odredišta okarakterizirana kao "koinè adriatica".

Tema 3 - Nove međunarodne suradnje s mrežama te internacionalnim networkom

NecsTouR – Mreža Europskih Regija za održiv i konkurentan turizam:

Tijekom 2011. i 2012. konsolidiran je odnos s mrežom NecsTouR na sastanku u Bruxellesu (2. ožujka, 2012.) i to zajedničkim sudjelovanjem u savjetodavnim aktivnostima nudeći svoj doprinos razvoju europske turističke politike.

Posebno se naglašava, doprinos pod uvjetom suradnje talijanskog, španjolskog, francuskog, grčkog komorskog sustava i Insuleura, vezano za Europska Savjetovanja "Europska povelja za održivi i odgovorni turizam" (20. travnja, 2012.), kao i priznavanje Adriona kao dobrog primjera na Regionalnoj konferenciji na temu "Politika Brandinga" u organizaciji NecsTouR u svibnju 2012.

Vijeće Europe (ured u Veneciji) i Marco Polo Sustav GEIE (EEGI):

Godine 2011, prilikom 12. Izdanja Radne Grupe na temu Turizma, pokrenuta je unosna suradnja s ciljem stvaranja buduće Kulturne Rute Europe na području jadransko-jonske regije na temu: "Mletački trgovački putovi".

Odyssea:

Europska Grupa Teritorijalne Suradnje s kojom je Radna Grupa na temu Turizma pokrenula novo partnerstvo, povodom 12. Izdanja Foruma, kao prva priznata mreža Kulturne Rute Europe na Sredozemlju, temelji se na modelu održivog teritorijalnog razvoja povezanog s lukama, lučkim gradovima i ruralnim područjima vezanima uz istu.

Insuleur – mreža Gospodarskih Komora Otočnih Područja EU:

Temeljena na Memorandumu o razumijevanju, navedeno u Brindisiu 8. Lipnja, 2012., između Foruma i mreže Insuleur, turizam je prepoznat kao prioritetna tematika, kako je navedeno u Memorandumu o razumijevanju s Ascame (potpisan 18/11/2008) i Ince (potpisan 11/5/2011). Prepoznavanje turizma kao strateške djelatnosti omogućit će Forumu, i kroz primjenu sporazuma, da stavi u sustav sve mreže, te iskustva i izvrsnosti dosad prepoznatih u okviru turizma.

Tema 4 – Promidžbene aktivnosti

Izložbeni prikaz u sklopu Inicijative: "Jadransko-jonska makroregija za razvoj Europe" (Ancona, 27/8/2011-1/9/2011)

Forum je od svog osnutka, 2001. godine, sudjelovao u Inicijativi s vlastitim štandom, od svog osnutka, 2001. godine, čime je doprinio brojnosti projekata i prijedloga, koji su pomogli proces društvenog i gospodarskog približavanja dvaju obala Jadranskog mora.

Adrion na brodu Costa Crociere (13/11/2011)

Povodom zadnjeg pristajanja Costa Crociere u Anconi, za sezonu 2011 i Dvjestote godišnjice Gospodarske Komore Ancone, na brodu Costa Victoria bio je postavljen corner Dvjestota godišnjica/ Adrion, koja je krenuvši 13. studenog, 2011. godine iz Luke Ancona, prešla sedmodnevni put Jadranskim, Jonskim i Egejskim morem: nakon Ancone uslijedili su grčki otok Mykonos, Atena (Pirej), otok Krf, Dubrovnik i Venecija.

Informativni punkt postavljen na brodu predstavio je izvrstan promotivni alat i za logo Adrion: statistički podaci prikupljeni od strane Gospodarske Komore iz Ancone pokazali su kako je oko 62% putnika koji su prošli brodom Costa Victoria, u sezoni krstarenja 2011., bilo stranog državljanstva.

9. Izdanje Euromeetinga (Firenza, 14. prosinca, 2011.) - 10. Izdanje Euromeetinga (Firenza, 19. svibnja, 2012.)

Sudjelovanje predstavnika Radne grupe za Turizam na Euromeetingu 2011., godišnji susret u organizaciji Regije Toscana u suradnji s mrežom Necstour na temu regionalne politike za održivi i konkurentni europski turizam, omogućio je ažurirano stanje napretka Plana djelovanja Odjela za Turizam Europske Komisije, stavljajući naglasak bilo na natječaje koji će biti objavljeni u 2012., bilo na prilike utvrđivanja novih europskih kulturnih ruta. U takvom kontekstu, posebice, Forum će se moći kandidirati kao mreža kako bi se pospješilo utvrđivanje kulturnog itinerara na

Jadransko-jonskom području, promovirajući na taj način tematski turistički prekogranični proizvod kao alat razvoja održivog i konkurentnog turizma, kao što je navedeno od strane Vijeća Europe u studiji predstavljenoj 28. lipnja, 2011. u Bruxellesu pod nazivom: *"Utjecaj Europskih Kulturnih Ruta na inovacije i konkurentnost malih i srednjih poduzeća"*. Izdanje Eurometing 2012., je s druge strane usmjeren na temu *"Upravljanje održivosti umjetničkog i kulturnog turizma"*, a sudjelovanje Radne grupe Turizma omogućilo je dobivanje važnih ažuriranja o Europskoj politici turizma, posvećenog kulturnom turizmu.

Biennale Habitat 2012 (Rim, 9. svibnja, 2012.)

Projekt, svečano otvoren u Rimu 9. svibnja, 2012. povodom Dana Europe, predstavlja istraživanje i vrednovanje gospodarskog i društvenog aspekta kulturne baštine, koji Jadransko-jonska regija predstavlja, "HABITAT" je od velike povijesne vrijednosti te zaslužuje pažnju i priznanja. Izaslanstvo Gospodarske Komore iz Ancone, sastavljeno od Predsjednika i Glavnog tajnika, sudjelovalo je na događaju. Sljedeći sastanak biti će Workshop u Anconi u jesen 2012. na temu održivog turizma.

Razmišljanja i zaključci proizašli iz Radne Grupe

Na temelju dosad ostvarenoga, te vrijednih ideja proizašlih i predstavljenih od strane brojnih kvalificiranih govornika, koji su ove godine sudjelovali u radu Radne Grupe za Turizam, čime su dali autoritativni doprinos na temu vrednovanja turističke, kulturne i pomorske baštine Jadransko-jonske makroregije, smatra se mogućim programiranje budućih aktivnosti u skladu s Europskom politikom turizma.

Radna Grupa Turizam:

- U kontekstu u kojem strategija za Jadransko-jonsku makroregiju fokusira raspravu na važna pitanja vezana za "Blue Growth", postavljen kao alat na raspolaganje Europskoj Uniji za poticanje međudržavnih promidžbenih aktivnosti, kao zahtjeva točka 3.3 Javnih Konzultacija o *"Izazovi i mogućnosti obalnog i pomorskog sektora u Europi"*, s ciljem širenja svijest o Europskoj integriranoj pomorskoj politici;
- Nastaviti će se intenzivnija suradnja kao operativna ruka gospodarskih sektora, bilo s Okruglim Stolom na temu turizma Jadransko-jonske Inicijative, bilo s Odjelom za zemlje Balkana, mrežom Ince i IAI Ministarstva Vanjskih poslova;
- Podizanje svijesti o potencijalu Jadransko-jonskog bazena, uzimajući u obzir njegovu stvarnu kandidaturu da postane Europska Kulturna Ruta s ciljem postizanja uključivanja ovog područja u službeni program Europskih Kulturnih Ruta Vijeća Europe. Posebice je bio prepoznat itinerar "Mletački Trgovački Putovi" kao projekt velikog potencijala koji odgovara na uvjete koje je postavilo samo Upravno vijeće. U tu svrhu Radna Grupa za Turizam će aktivno sudjelovati u aktivnostima Odbora za promicanje projekta;
- Slaže se s mogućnošću razlikovanja budućeg Kulturnog Itinerara koji se odnosi na područje pod brandom Adrion kako bi se Jadransko-jonska makroregija bila vidljivom i drugačijom destinacijom međunarodnim turistima, pogotovo onima koji nisu iz Europe, olakšavajući time puno brže prepoznavanje turističkog proizvoda okarakteriziranog zajedničkim povijesnim i kulturnim identitetom;
- Će pospiješiti primjenu metode mreže NecsTouR za mjerenje održivosti destinacije, podržavajući tako promociju Jadransko-jonskog Sustava integriranim pristupom koji je usredotočen, s jedne strane na zajedničke tradicije, a s druge na vrednovanje pojedinih teritorijalnih i kulturnih izvrsnosti za prikupljanje i privlačenje potražnje globalnog tržišta;
- Će promicati prepoznavanje tematika interesa za sudjelovanje u projektima od zajedničkog interesa za Jadransko-jonski sustav Komora počevši od prioriteta prepoznatih od strane talijanskog sustava komora čak i u suradnji s ostalim mrežama koje djeluju na Jadranu kao što su Forum Jadransko-jonskih gradova i mreža Sveučilišta Uniadriion;
- pospiješuje širenje golemog informacijskog bogatstva kojim raspolažu Gospodarske Komore u svojstvu subjekata koji prikupljaju i razrađuju statističke podatke o stanju gospodarstva u različitim europskim regijama. Ti podaci mogu biti stavljeni na raspolaganje europskim institucijama, jer, prema Sustavu SEC 95 (Europski sustav računa koje državni statistički instituti moraju slati Eurostat-u) ne postoji obveza prema kojoj države moraju slati regionalnih podataka Europskoj Komisiji;
- je suglasna u razmatranju kako se dodatna vrijednost makroregionalne strategije sastoji od mogućnosti jačanja regionalne suradnje na teritorijima koji ulaze u šire područje Sredozemnog bazena, te im pomoći u

napretku na putu ka europskim integracijama: u tom kontekstu Radna Grupa za Turizam ima za cilj poticanje međunarodnih suradnji s mrežama kao što su Marco Polo System GEIE, Insuleur (Udruženje Gospodarskih Komora otočnih područja), Ascame (kroz predsjedništvo Komisije Turizma – Komora iz Malage), Odyssee i Parlamentarne Skupštine Mediterana (SPM), s ciljem promicanja tematskog međudržavnog proizvoda temeljenog na izvrsnim turističkim uslugama;

- Namjerava pridonijeti dokumentima koji su bili predmet rasprave na radnim grupama europskih institucija o pitanjima koja se odnose na obalni i pomorski turizam, dakle, razviti zajedničko stajalište koje će osigurati doprinos mreže NecsTouR ili kao zajednički doprinos s mrežom Insuleur;
- Če promicati širenje kulture zamišljene kao faktor privlačenja ne samo kao skup materijalnih dobara nego kao nematerijalno odnosno skup znanja, tradicija iskustava za veličanje izvanrednog nasljeđa sustava koji podrazumijeva Jadransko-jonsko područje (gastronomska, kulturna, glazbena, kazališna baština, itd.): raznolikost i transverzalnost kulturne ponude više zemalja mogu predstavljati jedinstvenu priliku za gospodarski razvoj. Ulaganje u kulturu i umjetnost, u svim njenim najvišim izričajima, znači ulaganje u kvalitetu i izvrsnost, smatrajući je alatom koji otvara razvoj u vezi s drugim sektorima počevši od samog turizma i vrednovanja teritorija. U tu svrhu posebno treba naglasiti sudjelovanje na projektu Biennale Habitat 2012, kao laboratoriju istraživanja i vrednovanja kulturne, gospodarske i društvene baštine koju Jadransko-jonsko područje predstavlja, "Habitat" od velike povijesne i kulturne vrijednosti;
- Namjerava zajednički promicati i vrednovati bogatstvo i raznolikost teritorija područja prema tematskim pristupima i integriranim paketima koji uključuju više zemalja, počevši od morskog i obalnog turizma kao uloge katalizatora gospodarskog razvoja, omogućujući javno-privatna partnerstva i tour operator koji će prepoznati neke povezane turističke staze, po svom pozivu turističke i tematske, na "Adrion". Buduće projektne aktivnosti posebno će se usredotočiti na promociju već postojećih paketa, s ciljem spriječavanja rasipanja baštine izgrađene tijekom godina, kako u identifikaciji novih operatora zainteresiranih za korištenje branda Adrion kako bi se rasprostranio u različitim regijama;
- Bilježi značaj izrade stavljanja u sustav svih mreža, iskustava i stručnosti i izvrsnosti do sada identificirane u sklopu turizma za jačanje slike cijelog područja uz odgovarajuće konkretne i operative aktivnosti koje mogu na djelotvoran način promicati "turistički proizvod". U tu svrhu, ukazuje se na inicijativu promoviranu od strane talijanskog sustava komora, marke kvalitete Ospitalità Italiana koja, s više od 6.000 turističkih tvrtki certificiranih u Italiji i više od 1.000 u inozemstvu, tvori stratešku mrežu za aktiviranje konkretnih mjera za poticanje marketinga postajući na taj način povlašteni izlog za promidžbu ad hoc turističkih paketa i itinerara prema Jadransko-jonskom području, talijanskim i stranim kupcima;
- Ističe mogućnost odgovaranja talijanskih i europskih institucija, na potrebe za stabilnošću mikro i malih turističkih tvrtki koje imaju koncesiju nad kupalištima i time i njima upravljaju, a djeluju na pomorskom dobru, na temelju Rezolucije Europskog Parlamenta od 27. rujna, 2011., uzimajući u obzir pojedinosti njihovih specifičnosti i važnost koju posjeduju, osobito u Italiji, za vrednovanje mora i obala.

Naposljetku, Radna Grupa za Turizam se nada uvijek većem sudjelovanju i aktivnoj suradnji Gospodarskih Komora povezanih s Forumom za podizanje svijesti i o korištenju branda Adrion na područjima nadležnosti, te za osiguravanje konkretne i aktivne podrške, kako institucionalne tako i operative, za postizanje ciljeva na godišnjoj bazi, postavljenih od strane Radnog stola zajednički i složno te sve više integrirano.

IZVJEŠTAJ O AKTIVNOSTIMA MEĐUNARODNOG SUDA JADRANSKO-JONSKOG PODRUČJA

Brindisi (Italija), 8. lipnja 2012.

Prošle su četiri godine od kako se unutar Foruma Jadransko-jonskih Gospodarskih komora osnovao i Međunarodni Sud Jadransko-jonskog područja.

Posvetili smo posljednje četiri godine na obuku iz predmeta *alternative dispute resolution*. Naime, primjetili smo kako postoji potreba da se ove usluge približe i prekograničnim operaterima, poslovnim savjetnicima, stručnjacima do trenutka u kojem će usvojiti prednosti istog i primijeniti ih bez razlike.

U razvoju i dinamici međunarodne trgovine, naime, sigurnost prometa i sigurno ispunjenje obveza imaju ključnu ulogu. Međunarodni odnos nije samo bilateralna razmjena između dvije strane već složeni sustav odnosa/interakcija koje traju kroz vrijeme /koji integriraju segmente/dijelove proizvoda i proizvodnih procesa. Iako s jedne strane zahtijeva vrijeme i novac kako bi se osnovao, s druge strane je sam po sebi krhke prirode te kao takav podložan nesporazumima koji se prirodno razvijaju u poslovnom svijetu.

U ovom pogledu instrumenti ADR predstavljaju učinkovitu i djelotvornu "alternativu" jer se temelje na pretpostavci da sukobi mogu biti riješeni uz pomoć tehnika koje su od dobrobiti za obje strane i, sukladno tome doprinose razvoju gospodarskih resursa i međunarodne trgovine.

Procedure ADR predstavljaju instrument od ključne važnosti kako bi se prevladale pravne barijere koje često sprječavaju ili otežavaju, tvrtkama izvoznicama, aktivnosti međusobne razmjene i suradnje među zemljama. Razlike koje su prisutne u našim sudskim sustavima, jezične i kulturalne barijere koje nas dijele povećavaju u velikoj mjeri rizik za tvrtke i povećavaju trošak za naše operatere koji žele investirati s druge strane mora.

Također, treba naglasiti kako je upotreba ovih procedura u stalnom porastu, a posebice posljednjih godina. Ustvari, jednostavnije, brže i ekonomičnije rješenje donosi stvarnu prednost za tvrtke, dodanu vrijednost koju treba iskoristiti kako bi se pobijedilo konkurenciju.

Posebice, posredništvo je vrijedan instrument potpore na međunarodnoj razini jer služi kao sredstvo za rješavanje nesporazuma putem kojeg dva subjekta u sporu rješavaju isti obračunajući se trećoj osobi koja je neutralna, kako bi im pomogla pri postizanju dogovora koji će biti zadovoljavajući za obje strane, dakle rješenje koje svi dijele i žele. S posredništvom se izlazi iz okvira win/lose koji je karakterističan za model suđenje/presuda, kako bi se ušlo u okvir win/win, u kojem sve strane mogu zadovoljiti svoje interese. Ovo omogućuje prevladavanje problema i nastavak međunarodnih gospodarskih odnosa bez da se isti prekinu kako bi bio slučaj u redovnom postupku. Poštujući u potpunosti slobodu donošenja odluke obje strane, posrednik obrazlaže njihove razloge i nastojanja kako bi došli do rješenja od obostrane koristi. Samo ovo posljednje je odgovarajuće kako bi se učinkovito zaključio spor, te bio poštivan i vremenski prihvatljiv. Spor u ovom slučaju neće preći u sukob već će omogućiti komunikaciju. Ovaj element je od strateške važnosti u ovom trenutku: trenutni trgovački kontekst zahtijeva, naime, veliku sposobnost „pronalaska, prihvata i zadržavanja“ klijenata dugoročno.

Arbitraža naime daje stvarnu presudu: o sporu odlučuju arbitražni suci i konačni rezultat, priznanje, se može usporediti s presudom od strane suca. Ponuditi kvalificiranu uslugu međunarodne arbitraže znači pružiti operaterima mogućnost rješavanja spora s malim troškovima koje je prethodno moguće izračunati za obje strane s garancijom da se poštuje transparentnost i neutralnost, zahvaljujući podršci visoke institucije koja upravlja i kontrolira svaku fazu procesa. Ali ponajviše znači moći brzo riješiti spor: naime, ukoliko, posredništvo ne uspije i nema načina da se ponovno uspostavi gospodarski odnos sa suprotnom stranom od velike važnosti postaje instrument koji omogućuje brzo rješavanje spora kako bi se moglo nastaviti dalje i započeti nove trgovinske suradnje.

Ovome služi Sud, za ovo smo stvorili ovaj organ: kako bi organizirali usluge posredništva i arbitraže koje karakterizira standard visoke kvalitete, ali nadasve skrojen po posebnim potrebama operatera s Jadransko-jonskog područja, a sve to je bilo moguće zahvaljujući analizi proceduralnih modela koji su prisutni u različitim uređenjima zemalja i usvajanju funkcionalnih rješenja radi brzog i ispravnog rješenja spora.

Na ovogodišnjem izdanju Foruma Sud se obnovio; mandat njegovih članova je istekao i Upravno Vijeće Foruma je jučer izvršilo nova imenovanja, birajući, na temelju pristiglih kandidatura, predstavnika za svaku zemlju članicu.

Malo prije, ova Skupština mi je htjela povjeriti čast presjedanja Sudom i za naredne četiri godine. Zahvaljujem svim članovima Foruma na ponovno iskazanom povjerenju, za koje smatram da je najveća nagrada za obavljeni rad.

Danas, dakle, započinje nova faza u povijesti Suda, koji se može pohvaliti novim stručnostima i novim sposobnostima i koji, iznad svega, mora postići stvarnu međunarodnu važnost, predlažući javnim institucijama i tvrtkama svoje usluge, te na taj način postati povezni i razvojni faktor na jadransko-jonskom području.

Faza koja će biti posvećena promoviranju: nakon prve četiri godine u kojima smo opremili organ sa svim potrebnim instrumentima (Pravilnik, Kodeks ponašanja, obrasci) kako bi mogli započeti s radom, nakon naredne četiri u kojima smo se zalagali za edukaciju te ostvarili tri procedure u isto toliko zemalja (Hrvatska, Albanija i Grčka) predstavljajući prednosti ADR-a tvrtkama i stručnjacima s područja, danas se otvara novi period od četiri godine u kojem ćemo promovirati ovu našu aktivnost:

- Potpisujući ugovore i sporazume s drugim institucijama sve dok suradnja ne izazove sinergiju koja može predstavljati stvarnu podršku poduzetnicima s područja;
- Razvijajući konvencije s međunarodnim stručnim udrugama koje će služiti za uvođenje naših klauzula u primjerke ugovora koje koriste njihovi članovi.

Također, ćemo nastojati osnovati, u Komorama koje su spremne na suradnju, odgovarajući broj lokalnih delegacija, koje će vršiti funkciju tajništva, promidžbe i teritorijalnog predstavništva za Sud.

Kako bi se postigli navedeni ciljevi ključno je zalaganje svih gospodarskih komora Foruma u promociji Suda kao optimalnog instrumenta za rješavanje sporova između subjekata koji pripadaju različitim zemljama Jadransko-jonskog područja.

Zato, vas molimo, da promovirate naše klauzule, da ih predlažete kao stavku ugovora, da ih predstavljate na inicijativama međunarodnog karaktera.

RADNA GRUPA ZA UPRAVLJANJE EU PROJEKTIMA ZAVRŠNI DOKUMENT

Brindisi (Italija), 6. lipnja 2012.

- **Zadatak 1:** Sudionici radnog stola sklapaju dogovor za veće uzajamno zalaganje pri informiranju i komunikaciji na daljinu tijekom cijele godine. Posebice, kao prva aktivnost za potporu radu Grupe, preuzimaju se sljedeće zadaće:
 - Svaki član grupe će uputiti ostale o europskim natjecajima i/ili programima, a koji su od obostranog interesa;
 - Članovi grupe koji pripadaju zemljama Istočnog Jadrana obvezuju se posebice na informiranje ostalih o objavi natječaja koji se tiču teritorijalno prekogranične bilateralne suradnje (npr. Hrvatska-BIH, Hrvatska-Crna Gora, Italija-Slovenija, Grečka-Albanija, Italija-Albanija, itd.);
 - Članovi grupe iz Italije se obvezuju da će obavijestiti ostale o natjecajima o europskim programima s kojim direktno upravljanju (npr. LIFE + , EIE, 7FP, itd.);
- **Zadatak 2:** Referirajući se na nove projekte Foruma AIC za 2012, uzevši u obzir natječeje o kojima se raspravljalo za vrijeme susreta, sudionici Stola dogovorili su sljedeću podjelu zadataka:
 - Gospodarska komora iz Matere (budući član Foruma AIC), putem vlastitog predstavnika, će detaljnije objasniti natječaj "Pilot projects for the development of Sector Skills Alliances –DG EAC n. EAC/S01/2012 (*rok: 16 Kolovoza 2012*)";
 - Gospodarska komora iz Ancone, putem vlastitog predstavnika, će detaljnije objasniti natječaj CALYPSO "Facilitating Transnational Low Season Exchanges in Europe through the Development of Social Tourism" (*rok: 11 Srpanj 2012*);
 - Unioncamere iz Veneta, putem vlastitog predstavnika, će detaljnije objasniti natječaj "Support to transnational thematic tourism products as means of enhancing competitiveness and sustainability of European tourism, 43/G/ENT/CIP/12/B/N/02S022" (*rok: 25 Srpnja 2012*)
- **Zadatak 3:** Sudionici, imajući na umu dvostruku mogućnost za instituciju kojoj pripadaju, mogu sudjelovati na natjecajima/Europskim Programima na koje izravno ukazuje Forum AIC (odnosno pojedinačno kao Gospodarska komora pripadnica Mreže Forum AIC), te isto tako i indirektno (odnosno putem posredništva samog Foruma AIC, i stoga sudjelovanje na projektu ne kao službeni partner, odnosno samo u fazi provođenja, u slučaju da dođe do financiranja ovog posljednjeg) se dogovaraju oko potrebe za metodologijom rada koja će omogućiti svima da pravodobno saznaju mogućnosti financiranja. U tom smislu, predstavnik Gospodarske komore iz Ancone, također i u svojstvu koordinatora Radne grupe, se obvezuje na predlaganje metodologije koja će jamčiti maksimalni angažman svih članova Mreže.
- **Zadatak 4:** Predstavnik Gospodarske komore iz Ancone, u svojstvu koordinatora Radne grupe, obvezuje se na obavješćivanje, uz pomoć Tajništva Foruma AIC, o svim projektnim inicijativama koje predlažu druge Mreže s kojima Forum AIC njeguje institucionalne odnose, s posebnim osvrtom na Eurochambres, ASCAME, NecsTour, INCE, i kao posljednje s Mrežom INSULEUR s kojom je potpisan sporazum o suradnji upravo prilikom ovogodišnjeg izdanja.
- **Zadatak 5:** Naposljetku sudionici dogovaraju, i stavljaju se na raspolaganje za sudjelovanje, te iskazuju potrebu za duži susret sljedeće godine ovog Radnog stola (najmanje polovica dana) kako bi se mogli bolje razmotriti postojeće aktivnosti, nove projekte, te također teme od zajedničkog interesa. Radna grupa preporučuje prihvaćanje takvog zahtjeva od strane Upravnog Vijeća Foruma AIC, koja je kompatibilna s logističkim potrebama koje će buduća godišnja izdanja imati.